Dosarul nr. 4-26078630-05-4r-03092026

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecător Aliona Sârbu

Curtea de Apel Sud, sediul Cahul

D E C I Z I E
în numele Legii

24 noiembrie 2026 **municipiul Cahul**

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul
În componența:
Președintele completului de judecată **Evgheni BANCOV**
Judecătorilor **Andrei SCRIPCENCO**
Inga GORLENCO

judecând în lipsa părților, recursul declarat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, Țilea Adrian împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 14 august 2026, pronunțată în cauza contravențională la contestația depusă de Bucur Marina împotriva procesului verbal cu privire la contravenție nr. MAI07 490766 din 19 mai 2026 și a deciziei de sancționare întocmită în baza acestuia,

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar, Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul,-

C O N S T A T Ă :

Circumstanțele cauzei.

La data de 19 mai 2026, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, Țilea Adrian, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI07 490766 în privința Marinei Bucur, pe faptul că, *la data de 09 mai 2026, în jurul orei 10:00, deplasându-se în coloană în timpul marşului desfăşurat pe Bulevardul Victoriei din mun. Cahul, pe tot parcursul marșului deplasându-se pe jos a purtat la piept banda bicoloră negru-portocaliu etalând-o în public, un simbol general cunoscut ce este utilizat la decorarea militarilor ruși pentru aportul lor în acțiunile de agresiune militară a Federației Ruse în Ucraina, astfel a utilizat în public simbol interzis prin Legea nr. 54 din 21.02.2023 privind contracararea activității extremiste modificată prin Legea nr. 102/2022 din 14.04.2022.*

Acțiunile Marinei Bucur au fost încadrate în prevederile art. 365^5 Cod contravențional, conform indicilor: *Confecţionarea, vânzarea, răspândirea, deţinerea în vederea răspândirii şi utilizarea în public a atributelor şi simbolurilor general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acţiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanităţii, precum şi al propagandei sau glorificării acestor acţiuni.*

Prin decizia agentului constatator, contravenienta Bucur Marina a fost sancționată pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 365[5] Cod contravențional, cu amendă în mărime de 90 unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 4 500 lei.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI07 490766 din 19 mai 2026 și decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale din aceeași dată, contravenienta Bucur Marina la data de 02 iunie 2026 a depus contestație la organul emitent, care, ulterior, la 19 iunie 2026, a fost înregistrată la Judecătoria Cahul, sediul Central, în conformitate cu prevederile art. 448 din Codul contravențional.

În motivarea contestației a invocat că, la data de 19 mai 2026, Bucur Marina a fost sancționată contravenţional prin procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia de sancţionare din 19 mai 2026 în temeiul art. 365[5] Cod contravenţional.

În motivarea procesului-verbal cu privire la contravenţie din 19 mai 2026 agentul constatator, la rubrica „Fapta contravenţională" a indicat următoarele circumstanţe faptice ale comiterii contravenţiei: „ Bucur Marina la data de 09.05.2026 în jurul orei 10:00 deplasându-se în coloană în timpul marşului desfășurat pe bulevardul Victoriei din mun. Cahul, pe tot parcursul marşului deplasîndu-se pe jos a purtat la piept banda bicoloră negru-portocaliu etalînd-o în public, un simbol general cunoscut ce este folosit la decorarea militarilor ruși pentru aportul lor în acţiunile de agresiune militară a Federaţiei Ruse în Ucraina, astfel a utilizat în public simbol interzis prin Legea nr. 54 din 21.02.2003 privind contracararea activităţii extremiste, modificată prin Legea nr. 102/2022 din 14.04.2022.

Menționează că, circumstanţele faptice ale cauzei au fost calificate de către agentul constatator conform art. 365[5] Cod contravenţional, fiindu-i stabilită o sancțiune sub formă de amendă, în mărime de 90 unităţi convenţionale, ceea ce constituie echivalentul sumei de 4 500 lei.

Invocând prevederile art. 442 alin. (1), art. 443 alin. (1), lit. b), art. 384 alin. (2), lit. b) Cod contravențional, relatează că, în primul rând, ţine să menţioneze faptul că dreptul la libertatea de exprimare este unul dintre drepturile fundamentale ale persoanei, garantat de constituţii, tratate internaţionale şi convenţii europene. Dreptul la libertatea de exprimare permite fiecărei persoane să-şi exprime liber gândurile, opiniile, credinţele şi ideile, fără teama de represalii sau cenzură.

Invocă prevederile art. 32 alin. (1) din Constituție și adaugă că, dreptul la libertatea de exprimare este garatat persoanei şi prin Convenţia Europeană a Drepturilor Omului. În acest sens, potrivit art. 10 al CEDO, dreptul la libertatea de exprimare reprezintă unul dintre pilonii de bază ai unei societăţi democratice, una dintre condiţiile de bază pentru pentru progresul şi dezvoltarea persoanei. De asemenea, art. 10 al CEDO se aplică nu doar în cazul informaţiilor sau a ideilor inofensive, ci chiar şi în cazul acelor care şochează, deranjează sau ofensează o parte din populaţie. Acestea fiind cerinţele pluralismului, ale toleranţei şi ale gîndirii libere.

Susține că, articolul 32 alin. (3) din Constituţia Republicii Moldova, reflectînd articolul 10 § 3 al Convenţiei, enumeră manifestările în exercitarea dreptului la libertatea opiniei şi exprimării, care sunt interzise prin lege şi sancţionate precum contestarea şi defăimarea statului şi al poporului, îndemnul la război de agresiune, la ură naţională, rasială sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial, la violenţă publică, precum şi alte manifestări ce atentează la regimul constituţional.

Indică că la data de 9 mai 2026, cu ocazia Zilei Victoriei şi a comemorării eroilor căzuți pentru Independenţa Patriei, Bucur Marina a participat la marşul organizat în mun. Cahul cu acest prilej. Ţine să menţioneze că deşi Bucur Marina a purtat panglica bicoloră cu ordinul victoriei pe panglică, care tradiţional se poartă cu acest prilej şi care este reprezentată pe mai multe medalii sovietice acordate pentru victoria asupra Germaniei naziste în Marele Război de Apărare a Patriei, în acest sens, este eronată concluzia agentului constatator potrivit căreia în acţiunile Marinei Bucur sunt întrunite semnele constitutive ale contravenţiei prevăzute de art. 365^5 Cod contravenţional, fiind ignorate prevederile Legii nr. 54/2003 din 21.02.2003 privind contracararea activităţii extremiste în redacţia Legii nr. 102/2022 din 14.04.2022. Or, potrivit Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 433 din 26.12.1990 cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare şi la zilele de odihnă în Republica Moldova, ziua de 09 mai a fost declarată sărbătoare tradiţională fiind denumită „Ziua Victoriei şi a comemorării eroilor căzuţi pentru Independenţa Patriei", care se cunoaşte că a fost comemorată de către societate prin organizarea diferitor marşuri în cinstea persoanelor căzute pe câmpul de luptă, prin depunerea de flori la monumentele acestora, această zi devenind în timp, o tradiţie, un obicei, o cutumă, iar panglica bicoloră (negru-portocaliu) denumită şi panglica „Sf. Gheorghe", este percepută ca un simbol al evenimentelor petrecute între 1939 şi 1945, aceasta fiind prezentă pe decoraţia sovietică Ordinul Gloriei, instituit pentru a glorifica victoria URSS asupra Germaniei naziste.

Mai susține că, agentul constatator indică precum că prin acţiunile sale, Bucur Marina ar fi încălcat prevederile Legii 54/2003 din 21.02.2003 modificată prin Legea nr. 102/2022 din 14.04.2022. Legea nr. 54/2003 din 21.02.2003 privind contracararea activităţii extremiste reglementează la art. 1 următoarele: În sensul prezentei legi, noţiunile de mai jos au următoarele semnificaţii: activitate extremistă: a) activitate a organizaţiei necomerciale, a cultului religios ori a unei părţi componente a acestuia, a mijlocului de informare în masă, a unei persoane juridice sau a unei organizaţii neînregistrate, inclusiv străine, (în continuare, fiecare dintre acestea fiind denumită organizaţie) ori a persoanei fizice în vederea planificării, organizării, pregătirii sau înfăptuirii unor acţiuni orientate spre: b) etalarea, confecţionarea, răspândirea, vânzarea, precum şi deţinerea în vederea difuzării publice a: - atributelor ori simbolurilor fasciste; - atributelor ori simbolurilor naţional socialiste (naziste); - atributelor ori simbolurilor unei organizaţii extremiste; — atributelor ori simbolurilor general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acţiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanităţii, precum şi al propagandei sau glorificării acestor acţiuni; - atributelor ori simbolurilor create prin stilizarea atributelor ori simbolurilor fasciste, naţional-socialiste (naziste), ale unei organizaţii extremiste, a altor atribute ori simboluri care au semnificaţie rasistă, şovinistă şi/sau xenofobă sau a atributelor ori simbolurilor general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acţiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanităţii, precum şi al propagandei sau glorificării acestor acţiuni, şi care pot fi confundate cu acestea. Nu se consideră etalare, confecţionare, răspândire sau deţinere în vederea difuzării publice a atributelor ori simbolurilor fasciste, naţional-socialiste (naziste), ale unei organizaţii extremiste, precum şi a atributelor ori simbolurilor general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acţiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanităţii, precum şi al propagandei sau glorificării acestor acţiuni, reprezentarea acestora în manuale/cărţi ori pe un alt suport având caracter ştiinţific/educaţional, nici expunerea acestora în cadrul unor expoziţii cu caracter

ştiinţific/educaţional, nici confecţionarea, deţinerea sau utilizarea acestora în cadrul reprezentaţiilor de teatru/film ori în cadrul activităţilor de reconstituire istorică în care participanţii desfăşoară un program după un plan prestabilit pentru a recrea diverse aspecte ale unui eveniment sau ale unei perioade istorice. Prin atribute si simboluri general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acţiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanităţii, precum si al propagandei sau glorificării acestor acțiuni, se înţeleg drapelele, benzile şi panglicile colorate/de conştientizare (banda bicoloră negru-portocaliu), emblemele (elemente grafice, litere sau cifre şi combinaţii ale lor), insignele, uniformele, sloganurile, formulele de salut, precum şi orice alte asemenea însemne utilizate de către participanţii la acţiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanităţii, precum şi de către persoane care, fără a fi participanţi la acţiunile respective, contribuie la mediatizarea şi propagarea în societate a unor idei de instigare, justificare, glorificare sau de absolvire de răspundere pentru acţiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanităţii. Caracterul general cunoscut al unor asemenea atribute şi simboluri se reţine doar în cazurile când atributele şi simbolurile respective, precum şi conotaţiile specifice ale acestora sunt cunoscute în mod obiectiv publicului larg la nivel internaţional şi local. Nu constituie atribute si simboluri general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acţiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanităţii. precum şi ai propagandei sau glorificării acestor acţiuni, benzile si panglicile care sunt parte componentă a însemnelor, a medaliilor si a ordinelor acordate persoanelor pentru participarea la cel de-al Doilea Război Mondial.

Notează că, analizând componenţa de contravenţie incriminată, se constată că latura subiectivă a componenţei de contravenţie stabilite de art. 365^5 din Codul contravenţional, urmează a fi înţeleasă ca fiind intenţia directă însoţită de un scop special de justificare sau glorificare a acţiunilor de agresiune militară, a crimelor de război sau a crimelor împotriva umanităţii. În acest sens, deşi indică agentul constatator că Bucur Marina ar fi încălcat prevederile Legii sus menţionate, din analiza prevederilor art. 1 al Legii privind contracararea activităţii extremiste, activitatea expremistă are mai multe conotaţii în funcţie de situaţie, iar în procesul-verbal cu privire la contravenţie nu a fost individualizată fapta ilicită prin indicarea concret cum prin acţiunile sale Bucur Marina a încălcat pevederile Legii privind contracararea activităţii extremiste.

În acest context menţionează că în ziua de 09 mai 2026, deşi Bucur Marina purta panglica bicoloră, cert este că acesta nu a utilizat în public atribute general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acţiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanităţii, precum şi al propagandei sau glorificării acestor acţiuni. Dimpotrivă, acesta a purtat panglica bicoloră care simbolizează respectul faţă de veteranii de război, un omagiu adus memoriei celor care au murit şi recunoştinţa celor care au luptat. Invocă că, la situaţia din speţă, agentul constatator nu a făcut dovada veridicităţii, prin probe certe şi incontestabile, că la data de 09 mai 2026, Bucur Marina a avut scopul de a purta panglica bicoloră pentru a glorifica acţiunile de agresiune militară, aceasta fiind o formă de exprimare a ultimului în legătură cu comemorarea Zilei Victoriei. Or, o astfel de formă de exprimare, chiar dacă deranjează şi nu este acceptată de o parte a societății, sărbătorirea zilei de 9 mai, nu poate fi exclusă „ab initio” de la protecția oferită de art. 10 CEDO, urmând ca în fiecare caz concret să se efectueze testul stabilit la art. 10 alin. (2) CEDO. Astfel susține că, sancţionarea Marinei Bucur pentru purtarea de către acesta a panglicii

bicolore la data de 09 mai 2026 constituie o ingerinţă în dreptul subiectiv al acestuia garantat de art. 10 CEDO.

Un alt aspect pe care l-a evidenţiat este faptul că în motivarea procesului-verbal cu privire la contravenţie agentul constatator indică faptul că Bucur Marina „a purtat la piept banda bicoloră negru portocaliu etalînd-o în public, un simbol general cunoscut (...)". În acest sens relatează, deşi art. 1 din Legea privind contracararea activităţii extremiste stabileşte că caracterul general cunoscut al unor asemenea atribute şi simboluri se reţine doar în cazurile cînd atributele şi simbolurile respective, precum şi conotaţiile specifice ale acestora sunt cunoscute în mod obiectiv publicului larg la nivel internaţional şi local, totuşi noţiunea respectivă este una destul de vagă. Or, analizând situaţia din speţă, anume datorită faptului că Panglica Sfîntului Gheorghe a fost reprezentată în medalii pentru participare în Marele Război de Apărare a Patriei/pentru participarea la cel de-al Doilea Război Mondial - Panglica Sfîntului Gheorghe a devenit şi simbol, utilizat distinct, de mai mulţi ani, de cei care comemorează Ziua Victoriei. Deci, cum a stabilit agentul constatator că panglica bicoloră purtată de Bucur Marina în ziua de 9 mai 2026 „reprezintă un simbol general cunoscut care este folosit la decorarea militarilor ruşi pentru aportul în acţiunile de agresiune militară a Federaţiei Ruse în Ucraina, astfel a glorificat acţiunile militare" în situaţia în care în ziua respectivă se serba Ziua Victoriei, iar panglica respectivă simboliza pentru Bucur Marina respectul faţă de veteranii de război, un omagiu adus memoriei celor care au murit şi recunoştinţa celor care au luptat.

Suplimentar, menţionează faptul că prin Hotărârea Curţii Constituţionale nr.9 din 11.04.2023 pentru controlul constituţionalităţii articolului 365^5 din Codul contravenţional şi a articolului 1 din Legea privind contracararea activităţii extremiste, în redactarea Legii nr. 102 din 14 aprilie 2022, s-a declarat neconstituţional textul „şi care pot fi confundate cu acestea" din definiţia „activitate extremistă" reglementată de articolul 1 din Legea nr. 54 din 21 februarie 2003 privind contracararea activităţii extremiste. În motivarea hotărârii, Curtea Constituțională a statuat următoarele: „84. De asemenea, Curtea admite că o parte din simbolurile analizate ar putea avea conotalii multiple. În unele circumstanţe, literele „Z" şi „ V" ar putea fi considerate simboluri care glorifică invazia în Ucraina, în altele ar putea constitui embleme, mărci comerciale, iniţiale ale numelor şi denumirilor sau, pur şi simplu, litere ale alfabetului latin. 85. Curtea admite că nu sunt excluse situaţiile de utilizare a simbolurilor în discuţie fără intenţia de a propaga acţiunile de agresiune militară, crimele de război sau crimele împotriva umanităţii, aşa cum nu sunt excluse situaţiile de utilizare a acestora în vederea transmiterii unor mesaje care nu pot fi tolerate într-o societate democratică. 86. Pentru a se stabili care este, în realitate, ideea transmisă de un simbol trebuie avute în vedere timpul, locul, persoana, mesajele care însoţesc utilizarea simbolului si alte circumstanţe factuale. 87. Referitor la simbolurile care au mai multe semnificaţii, Curtea Europeană a subliniat că interzicerea generală a acestora, fără a se tine cont de circumstanţele particulare ale utilizării lor (cine le foloseşte si în ce scopuri), constituie o ingerinţă excesivă în exerciţiul dreptului la libertatea de exprimare (a se vedea Vajnai v. Ungaria, 8 iulie 2008, §§ 53-56; Fratanolo v. Ungaria, 3 noiembrie 2011, §§ 25-27; Faber v. Ungaria, 24 iulie 2012, §§ 54-58). 88. Curtea consideră că echilibrul corect ar putea fi asigurat prin ponderarea principiilor concurente de către agenţii constatatori şi instanţele de judecată. În acest condiţii, Curtea menţionează că autorităţile publice şi instanţele de judecată trebuie să evalueze, în fiecare caz concret, dacă comiterea vreunei acţiuni enumerate la articolul 365^5 din Codul

contravenţional trebuie sancţionată, deoarece urmăreşte realizarea scopurilor legitime prevăzute de articolul 54 din Constituţie şi dacă nu există o ingerinţă disproporţionată în dreptul la libertatea de exprimare. La modul concret, agenţii statului trebuie să verifice contextul în care a fost utilizat un simbol și să constate scopul urmărit de persoana vizată, pentru că nu în toate cazurile sancţionarea pentru utilizarea unui simbol urmăreşte realizarea vreunui scop legitim prevăzut de articolul 54 alin. (2) din Constituţie. Este exemplul situaţiilor menţionate mai sus (a se vedea §§ 81-84), atunci când persoana nu conştientizează semnificaţia simbolului sau când nu îl foloseşte pentru a justifica sau glorifica acţiunile de agresiune militară, a crimelor de război sau a crimelor împotriva umanităţii. Odată constatată urmărirea unui scop legitim pentru aplicarea sancţiunii, instanţele de judecată trebuie să aplice o pedeapsă proporţională cu gravitatea faptei.

Mai indică că pentru Bucur Marina panglica bicoloră care a fost purtată de către aceasta la data de 09 mai 2026 - Ziua Victoriei, nu a justificat şi nu a glorificat nici o agresiune militară, nu a folosit-o ca simbol general cunoscut care este folosit la decorarea militarilor ruşi pentru aportul în acţiunile de agresiune militară a Federaţiei Ruse în Ucraina, ci a comemorat victimele celui de al doilea război mondial. Iar aşa cum stabileşte Curtea Constituţională, panglica bicoloră poate avea mai multe conotaţii, iar pentru a se stabili care este, în realitate, ideea transmisă de un simbol trebuie avute în vedere timpul, locul, persoana, mesajele care însoţesc utilizarea simbolului şi alte circumstanţe factuale. Aşa cum stabileşte Curtea Constituţională în hotărârea sus menţionată: „89. Aşadar, Curtea conchide că articolul 365^5 din Codul contravenţional şi prevederile articolului 1 din Legea privind contracararea activităţii extremiste care au fost introduse prin Legea nr. 102 din 14 aprilie 2022 sunt constituţionale, cu excepţia textului „şi care pot fi confundate cu acestea ” din definiţia „activitate extremistă” reglementată de articolul 1 din Legea privind contracararea activităţii extremiste, în măsura în care sunt aplicabile doar pentru faptele comise în scopul justificării sau glorificării acţiunilor de agresiune militară, a crimelor de război sau a crimelor împotriva umanităţii.

Consideră că agentul constatator a formulat o învinuire într-o formă neclară şi neconcretă a acţiunilor, lipsind persoana de dreptul de a fi informată în mod amănunţit asupra naturii şi cauzei acuzaţiei aduse împotriva sa şi să dispună de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale de la această învinuire neconcretă. Art. 6 § 3 lit. a) îi recunoaşte acuzatului dreptul de a fi informat nu doar cu privire la cauza acuzaţiei, adică la faptele materiale de care este acuzat şi pe care se bazează acuzaţia, dar şi încadrarea juridică a faptelor şi aceasta în mod detaliat. Sfera de aplicare a acestei dispoziţii trebuie apreciată, în special, în lumina celui mai general drept la un proces echitabil garantat la art. 6 § 1 din Convenţie. Invocând prevederile art. 21 din Constituție, art. 7, art. 8, art. 440 art. 425 Cod contravențional, relatează că, la caz, nu este clar pe care probe agentul constatator îşi întemeiază acuzaţiile imputate, or, agentul constatator nu face referire la nici o probă ce ar demonstra vinovăţia contravenientului în comiterea faptei imputate. Simpla indicare în procesul-verbal cu privire la contravenţie a articolului, care prevede o sancţiune, nu presupune şi nici nu demonstrează comiterea contravenţiei de către persoană, iar lipsa probelor afectează în mod esenţial fondul cauzei. Astfel, menționează că, doar procesul-verbal de contravenţie nu poate fi considerată o probă concludentă şi pertinentă întru confirmarea vinovăţiei făptuitorului.

Astfel, în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional solicită admiterea contestaţiei, anularea procesului-verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei de sancţionare din

19 mai 2026 prin care Bucur Marina a fost sancţionată în temeiul art. 365^5 Cod contravenţional cu amendă în mărime de 90 u.c. ceea ce constituie echivalentul sumei de 4 500 lei, cu încetarea procesului contravenţional din motivul lipsei faptului contravenţiei și încasarea cheltuielilor de judecată suportate.

Poziția instanței de fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 14 august 2026, s-a admis contestația depusă de Bucur Marina împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI07 490766 din 19 mai 2026 și a deciziei de sancționare întocmită în baza acestuia.

S-a anulat decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, Adrian Țilea, din 19 mai 2026, prin care Bucur Marina a fost sancționată cu amendă în mărime de 90 unități convenționale, ce constituie suma de 4500 lei.

S-a încetat procesul contravențional în privința Marinei Bucur, acuzată de săvârșirea contravenției prevăzută de art. 365^5 Cod contravențional, pe motivul lipsei faptului contravenției.

Recursul declarat de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, Țilea Adrian

La data de 26 august 2026, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, Țilea Adrian a declarat recurs împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat: admiterea recursului, casarea hotărîrii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 14.08.2026 și pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie recunoscută vinovată pentru faptele sale contravenienta Bucur Marina.

Argumentele recursului declarat de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, Țilea Adrian.

În motivarea recursului s-a invocat că, în Republica Moldova panglica „Sf. Gheorghe" e interzisă nu în calitate de simbol de comemorare a celui de-al Doilea Război Mondial, ci ca simbol care ține de actualul război purtat de Rusia împotriva Ucrainei. În aprilie 2022, după începutul invaziei la scară largă a Ucrainei, Parlamentul Republicii Moldova a aprobat amendamentele la unele legi care interzic utilizarea simbolurilor agresiunii militare, inclusiv panglica „Sf. Gheorghe,, şi literele Z şi V (folosite de armata rusă).

Invocă că, Bucur Marina la 9 mai în Parcul Central al mun. Cahul în faţa la sute de cetăţeni nu a respectat legislaţia şi a încălcat-o în mod grosolan.

Totodată relatează că înainte de ziua de 09 mai 2026 Ministra Ministerului Afacerilor Interne Daniella Misail-Nichitin precum şi presa Republicii Moldova a atenţionat cetăţenii Republicii Moldova că purtarea Panglicii „Sf. Gheorghe" este interzisă în Republica Moldova. Autorităţile din Republica Moldova au atenţionat cetăţenii că Ziua de 9 mai poate fi marcată prin gesturi de comemorare precum depunerea de flori, participarea la ceremonii sau cinstirea memoriei veteranilor, fără utilizarea simbolurilor controversate.

Susține că, cazul dat a fost examinat sub toate aspectele, Bucur Marina în procesul verbal de audiere a persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional din 19.05.2026 a recunoscut în totalitate că a purtat această Panglică „Sf Gheorghe", la data de 09.05.2026 pe bul. Victoriei din mun. Cahul în timpul marşului a etalat-o în public.

Astfel IP Cahul constată că instanţa de judecată la emiterea hotărîrii nu a luat în considerare declaraţiile agentului constatator.

Totodată consideră că prin anularea procesului verbal nemotivat a unei persoane care a comis o contravenţie fiind probată vinovăţia acesteia, odată cu primirea unei hotăriri în favoarea

contravenientului aceasta rămîne nepedepsită şi încurajată de a comite şi alte încălcări a legislaţiei curente şi comportamentul acesteia în societate va fi neschimbat şi necorectat.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. art. 466 lit. c) și d), art. 473 din Cod contravențional.

Termenul de declarare a recursului.

În conformitate cu art. 468 alin. (1) din Cod contravențional, *recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărârii judecătorești sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condițiile art. 463 alin. (1).*

Completul de judecată constată că, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost pronunțată în ședință publică la data de 14 august 2026, în lipsa părților.

Recursul a fost depus de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, Țilea Adrian la data de 26 august 2026, din care motive Completul de judecată consideră că termenul legal de declarare a recursului a fost respectat.

Procedura în fața instanței de recurs.

Art. 471 Cod contravențional stipulează că, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.*

Instanța de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.

Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudență, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanța de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea ședinței de judecată, cu citarea părților pentru prezentare la proces.

Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs

Completul de judecată, ținând cont de faptul că, spețа deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin. (1) Cod contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Prin notificare, părțile au fost înștiințate despre examinarea recursului pe data de 24 noiembrie 2026, ora 15:00, cu acordarea posibilității depunerii referinței asupra recursului până la data de 30 octombrie 2026.

Referința depusă de avocatul Todorov Maxim în interesele recurentei Bucur Marina.

La data de 12 octombrie 2026, avocatul Todorov Maxim în interesele recurentei Bucur Marina a depus referință la recursul declarat de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, prin care solicită examinarea referinței, respingerea ca nefondat a recursului declarat de agentul constatator și menținerea hotărîrii Judecătoriei Cahul, sediul central din 14 august 2026.

Menționează că, argumentele recurentului nu infirmă temeiul determinant al soluției pronunțate de prima instanță: lipsa probelor care să demonstreze că Bucur Marina a purtat panglica bicoloră negru portocaliu în scopul justificării sau glorificării acțiunilor de agresiune militară, a crimelor de război ori a crimelor împotriva umanității. Recursul reiterează împrejurarea purtării în public a panglicii şi exprimă dezacordul agentului constatator cu soluția

instanței, fără să identifice elemente concrete din care să rezulte scopul cerut pentru angajarea răspunderii contravenționale.

Susține că, s-a stabilit cu certitudine că pentru Bucur Marina panglica bicoloră care a fost purtată de către aceasta la data de 09 mai 2026 – Ziua Victoriei, nu a justificat și nu a glorificat și nici nu a justificat nici o agresiune militară, nu a folosit panglica respectivă ca simbol general cunoscut care este folosit la decorarea militarilor ruși pentru aportul în acțiunile de agresiune militară a Federației Ruse în Ucraina, ci a comemorat victimele celui de al doilea război mondial.

Aprecierea instanței de recurs.

Studiind probele administrate la materialele dosarului contravențional, analizând hotărârea judecătorească în coraport cu argumentele recursului și cele menționate în referință, Completul de judecată conchide respingerea recursului ca nefondat, cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

Conform art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) din Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul și menține hotărârea atacată dacă recursul: este nefondat.*

Materialele dosarului denotă că, la data de 19 mai 2026, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, Țilea Adrian, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI07 490766 în privința Marinei Bucur, pe faptul că, *la data de 09 mai 2026, în jurul orei 10:00, deplasându-se în coloană în timpul marşului desfăşurat pe Bulevardul Victoriei din mun. Cahul, pe tot parcursul marşului deplasându-se pe jos a purtat la piept banda bicoloră negru-portocaliu etalând-o în public, un simbol general cunoscut ce este utilizat la decorarea militarilor ruşi pentru aportul lor în acţiunile de agresiune militară a Federaţiei Ruse în Ucraina, astfel a utilizat în public simbol interzis prin Legea nr. 54 din 21.02.2003 privind contracararea activităţii extremiste modificată prin Legea nr. 102/2022 din 14.04.2022.* (f.d. 9).

Agentul constatator a încadrat acțiunile Marinei Bucur în baza prevederilor 365^5 din Cod contravențional, conform indicilor - *Confecţionarea, vânzarea, răspândirea, deţinerea în vederea răspândirii şi utilizarea în public a atributelor şi simbolurilor general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acţiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanităţii, precum şi al propagandei sau glorificării acestor acţiuni.*

Examinând cauza contravențională, prima instanță a admis contestația depusă de avocatul Todorov Maxim în interesele contestatarei Bucur Marina, a anulat decizia agentului constatator prin care Bucur Marina a fost sancționată și a încetat procesul contravențional, din motiv că, se atestă lipsa faptului contravenției.

Completul de judecată consideră că, examinând cauza prima instanță a elucidat pe deplin circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, a constatat corect starea de fapt și de drept, a apreciat corect probatoriul cauzei, iar argumentele recursului sunt nefondate.

Potrivit art. 458 alin. (1) Cod contravențional, *examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: caracterul veridic al contravenției imputate; existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.*

În temeiul prevederilor art. 462 alin. (1) Cod contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.*

Rigorile CtEDO prezumă că rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite, oferindu-le posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs (hotărârea CtEDO Fomin versus R. Moldova).

În materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (hotărârile CtEDO Ziliberberg împotriva Moldovei, Angel împotriva României sau Ozturk împotriva Germaniei).

Viciul fundamental admis în cadrul unei proceduri precedente, care afectează hotărârea pronunțată, este o ignorare esențială a drepturilor și libertăților garantate de CEDO, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale. Procesul echitabil impune ca o investigație să fie imparțială, eficientă, multilaterală și completă.

Completul de judecată consideră că, prima instanță a determinat toate circumstanțele importante la soluționarea cauzei contravenționale, constatând corect lipsa probelor care ar demonstra existența faptei contravenționale în cauză.

Potrivit art. 374 alin. (3) din Cod contravențional, *procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.*

Completul de judecată consideră că, prima instanță a stabilit în mod complet și obiectiv circumstanțele importante pentru justa soluționare a cauzei, constatând corect că, deși acțiunea materială imputată Marinei Bucur, manifestată prin purtarea în public a panglicii bicolore negru-portocaliu, este confirmată prin materialele cauzei, agentul constatator nu a prezentat probe pertinente, concludente și suficiente care să demonstreze că utilizarea simbolului respectiv a fost realizată în scopul justificării sau glorificării acțiunilor de agresiune militară, a crimelor de război sau a crimelor împotriva umanității.

În conformitate cu art. 5 alin. (1) din Cod contravențional, *nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei contravenții, nici supus sancțiunii contravenționale decât în conformitate cu legea contravențională.*

Conform art. 7 din Cod contravențional, *persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.*

Conform art. 10 din Cod contravențional, *constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională.*

Iar potrivit art. 374 alin. (3) din Cod contravențional, *procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.*

Potrivit art. 375 din Cod contravențional, *persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în*

probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.*

Completul de judecată constată că, concluziile agentului constatator aferent întocmirii în privința Marinei Bucur a procesului-verbal cu privire la contravenție în baza art. 365^5 Cod contravențional, sunt nefondate, iar acuzarea formulată de agentul constatator nu se întemeiază pe careva probe certe și concludente, or deși materialele cauzei confirmă faptul purtării în public a panglicii bicolore negru-portocaliu de către Bucur Marina, acestea nu demonstrează existența scopului special urmărit prin utilizarea simbolului și anume justificarea sau glorificarea acțiunilor de agresiune militară, a crimelor de război sau a crimelor împotriva umanității.

Completul de judecată reține că împrejurarea potrivit căreia Bucur Marina a purtat la data de 09 mai panglica bicoloră negru-portocaliu nu constituie un fapt litigios, aceasta fiind confirmată atât prin materialele cauzei, inclusiv planșa fotografică, cât și prin declarațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional.

Prin urmare, obiectul examinării în prezenta cauză nu îl constituie stabilirea existenței acțiunii materiale de purtare și etalare în public a simbolului ci verificarea întrunirii tuturor elementelor constitutive ale contravenției prevăzute de art. 365^5 din Codul contravențional prin prisma interpretării constituționale obligatorii a acestei norme.

În acest sens, instanța de recurs consideră necesar să sublinieze că prin Hotărârea nr. 9 din 11 aprilie 2023, Curtea Constituțională nu a instituit o interdicție absolută a oricărei utilizări a panglicii bicolore negru-portocaliu, ci a condiționat aplicabilitatea art. 365^5 din Codul contravențional de existența scopului de justificare sau glorificare a acțiunilor de agresiune militară, a crimelor de război sau a crimelor împotriva umanității.

Astfel, la paragraful 85 din hotărârea menționată, Curtea Constituțională a admis expres posibilitatea utilizării simbolurilor în discuție fără intenția de a propaga acțiunile de agresiune militară, iar la paragraful 86 a indicat că, pentru stabilirea ideii transmise prin intermediul unui simbol, trebuie avute în vedere timpul, locul, persoana, mesajele care însoțesc utilizarea simbolului și celelalte circumstanțe factuale.

Mai mult, potrivit paragrafelor 87 și 88, agenții constatatori și instanțele judecătorești au obligația de a examina contextul concret al utilizării simbolului și scopul urmărit de persoana vizată, pentru a stabili dacă sancționarea conduitei respective urmărește realizarea unui scop legitim și dacă nu generează o ingerință disproporționată în libertatea de exprimare.

Prin urmare, Completul de judecată reține că identificarea panglicii bicolore negru-portocaliu ca simbol asociat agresiunii militare a Federației Ruse împotriva Ucrainei reprezintă un element relevant pentru analiza cauzei, însă nu exonerează organul constatator de obligația demonstrării scopului special impus de interpretarea constituțională a normei contravenționale.

În acest context, nu poate fi reținut argumentul recurentului potrivit căruia împrejurarea că persoana a purtat panglica respectivă în cadrul marșului organizat cu ocazia Zilei Victoriei în fața unui număr mare de cetățeni, ar demonstra caracterul contravențional al conduitei. Or,

caracterul public al utilizării simbolului, locul și momentul desfășurării evenimentului reprezintă circumstanțe care trebuie examinate în ansamblu, însă nu pot substitui constatarea scopului urmărit de persoană.

Completul de judecată observă că prima instanță a analizat tocmai aceste împrejurări, reținând că evenimentul la care a participat Bucur Marina a fost un marș consacrat comemorării Zilei Victoriei, iar din materialele cauzei nu rezultă că persoana ar fi însoțit purtarea panglicii de mesaje, lozinci, declarații sau alte manifestări prin care să justifice ori să glorifice agresiunea militară a Federației Ruse împotriva Ucrainei.

Totodată, din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție rezultă că fapta imputată a fost descrisă prin simpla purtare la piept a panglicii bicolore negru-portocaliu și etalarea acesteia în public pe durata marșului, fără indicarea unor manifestări suplimentare care să releve scopul special cerut de lege.

În ceea ce privește susținerea recurentului referitoare la recunoașterea faptei de către Bucur Marina în cadrul audierii din 19 mai 2026, Completul de judecată menționează că recunoașterea unei împrejurări de fapt nu echivalează cu recunoașterea existenței tuturor elementelor constitutive ale contravenției. Astfel, declarația persoanei confirmă că aceasta a purtat panglica bicoloră negru-portocaliu, însă nu demonstrează că a urmărit justificarea sau glorificarea acțiunilor de agresiune militară.

Nici argumentul referitor la avertizările publice făcute de reprezentanții Ministerului Afacerilor Interne și de mass-media anterior zilei de 9 mai, nu poate determina o altă concluzie.

Completul de judecată consideră că informarea populației despre existența unei interdicții legale nu constituie o probă a scopului urmărit de o anumită persoană prin utilizarea simbolului. Cunoașterea semnificației unui simbol și a reglementării legale privind utilizarea acestuia, nu sunt noțiuni echivalente cu intenția de a justifica sau glorifica agresiunea militară.

Prin urmare, chiar dacă s-ar admite că Bucur Marina cunoștea avertizările autorităților și semnificația contemporană a panglicii, această împrejurare nu este suficientă pentru a concluziona că scopul utilizării acesteia a fost cel prevăzut de interpretarea obligatorie a Curții Constituționale.

Referitor la argumentul recurentului potrivit căreia instanța de fond nu ar fi luat în considerare declarațiile agentului constatator, Completul de judecată menționează că aprecierea probelor constituie atribuția instanței de judecată care nu este ținută de concluziile sau aprecierile juridice ale agentului constatator.

Declarațiile agentului constatator urmează a fi examinate în coroborare cu celelalte mijloace de probă, iar simpla reiterare a circumstanțelor consemnate în procesul-verbal nu poate suplini lipsa probelor referitoare la scopul urmărit de persoana sancționată.

În același timp, Completul de judecată consideră neîntemeiate argumentele recurentului privind necesitatea aplicării unei sancțiuni în scopul prevenirii unor eventuale încălcări ulterioare ale legislației. Or, răspunderea contravențională nu poate fi angajată în considerarea unor eventuale consecințe preventive, ci exclusiv în condițiile întrunirii elementelor constitutive ale contravenției. Necesitatea prevenirii contravențiilor nu poate prevala asupra principiului legalității și prezumției de nevinovăție.

Sub acest aspect, Completul de judecată reține că sancționarea unei persoane în lipsa demonstrării tuturor elementelor constitutive ale contravenției ar reprezenta o ingerință nejustificată în drepturile sale fundamentale.

Totodată, în conformitate cu art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, libertatea de exprimare protejează inclusiv formele de exprimare simbolică, iar restrângerea acestui drept trebuie să corespundă unei necesități sociale imperioase și să fie proporțională cu scopul legitim urmărit.

În speță, prima instanță a constatat că utilizarea simbolului de către Bucur Marina s-a produs în cadrul unui eveniment consacrat comemorării Zilei Victoriei și că materialele prezentate de agentul constatator nu demonstrează că persoana a urmărit prin conduita sa justificarea sau glorificarea agresiunii militare.

Instanța de recurs constată că această concluzie nu este infirmată prin motivele de recurs, agentul constatator limitându-se la invocarea caracterului interzis al simbolului, a caracterului public al utilizării acestuia și a recunoașterii acțiunii materiale de către Bucur Marina.

Or, aceste împrejurări, deși relevante pentru stabilirea situației de fapt, nu sunt suficiente pentru a demonstra scopul special cerut de norma contravențională în interpretarea stabilită de Curtea Constituțională.

Astfel, Completul de judecată apreciază că prima instanță a ajuns la o concluzie întemeiată atunci când a constatat lipsa unui element constitutiv obligatoriu al contravenției, respectiv scopul special al utilizării simbolului, iar această împrejurare justifică încetarea procesului contravențional din lipsa faptei contravenționale.

Instanța de recurs subliniază că nu orice presupunere privind existența unei fapte contravenționale poate fundamenta angajarea răspunderii contravenționale, aceasta fiind posibilă doar în condițiile în care sunt demonstrate, prin probe pertinente și concludente, toate elementele constitutive ale contravenției imputate.

Totodată, procesul-verbal cu privire la contravenție nu poate constitui, prin simpla sa întocmire, o confirmare incontestabilă a vinovăției persoanei, constatările agentului constatator fiind supuse verificării și aprecierii în ansamblul materialului probator administrat în cauză.

În acest context, Completul de judecată menționează că sarcina demonstrării acuzației contravenționale revine agentului constatator, iar lipsa probelor necesare nu poate fi suplinită prin invocarea unor circumstanțe generale sau prin transferarea asupra persoanei acuzate a obligației de a demonstra inexistența faptei.

Astfel, Completul de judecată consideră că, agentul constatator nu a îndeplinit obligația sa pozitivă de a demonstra vinovăția contravenientei Bucur Marina, care îi este pusă în sarcină, motiv din care just a fost constatat că la caz nu este demonstrată existența faptei contravenționale.

Potrivit art. 441 alin. (1) lit. a) din Cod contravențional, *procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat și va fi încetat în cazurile în care: nu există faptul contravenției.*

Iar art. 461 alin. (1) din Cod contravențional stipulează că, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional.*

Având în vedere cele expuse, Completul de judecată consideră justă poziția instanței de fond vizavi de fondul cauzei, privind constatarea lipsei faptei contravenționale și încetarea procesului contravențional.

Din aceste considerente, Completul de judecată consideră hotărârea primei instanțe una absolut întemeiată, iar recursul agentului constatator unul nefondat, care urmează să fie respins.

Conducându-se de prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c), art. 474 Cod contravențional, Completul de judecată,-

D E C I D E :

Se respinge ca nefondat recursul declarat de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, Țilea Adrian.

Se menține hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 14 august 2026, pronunțată în cauza contravențională, la contestația depusă de Bucur Marina împotriva procesului verbal cu privire la contravenție nr. MAI07 490766 din 19 mai 2026 și a deciziei de sancționare întocmită în baza acestuia.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului de judecată **Evgheni BANCOV**

Judecătorii **Andrei SCRIPCENCO**

Inga GORLENCO